

Ο Τζον Φιτζέραλντ Κένεντι (1917 - 1963), 35ος πρόεδρος των ΗΠΑ, γεννήθηκε στο Μπρούκλιν της Μασαχουσέτης. Γιος του πολυεκατομμυριούχου Τζόζεφ Κένεντι, που διετέλεσε πρεσβευτής του Ρούσβελτ στο Ηνωμένο Βασίλειο (1938 - 1940), σπούδασε στο Χάρβαρντ και το Λονδίνο και παρασημοφορήθηκε για τη δράση του στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Εκλέχτηκε εκπρόσωπος των Δημοκρατικών στο Κογκρέσο το 1947 και γερουσιαστής Μασαχουσέτης το 1952. Το 1960 έγινε ο πρώτος καθολικός και ο πιο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ. Τάχθηκε υπέρ της μεταρρύθμισης της νομοθεσίας για τα πολιτικά δικαιώματα και επιβλήθηκε στους κυβερνήτες του Νότου καταργώντας τις φυλετικές διακρίσεις σε σχολεία και πανεπιστήμια. Δολοφονήθηκε στο Ντάλας, στις 22 Νοεμβρίου 1963.

Η συνέντευξη που ακολουθεί δόθηκε λίγους μήνες πριν από την εκλογή του, στο Χένρι Μπράντον, στις 3 Ιουλίου 1960, για τους «Σάντεϊ Τάιμς».

- Αποφασίσατε να συμμετέχετε στον αγώνα για την προεδρία γιατί είδατε ανοιχτό το πεδίο ή γιατί κάτι ιδιαίτερο σας ώθησε;

«Άρχισα να μελετώ σοβαρά τη πιθανότητα όταν ο κυβερνήτης Στίβενσον ηττήθηκε το 1956. Ο σημαντικότερος λόγος είναι το γεγονός ότι η προεδρία είναι η θέση κλειδί. Είμαι 14 χρόνια τώρα στο Κογκρέσο και 8 στη Γερουσία αλλά η δυναμική των γεγονότων και οι αλλαγές των συνθηκών δίνουν στον πρόεδρο κυρίαρχη επιρροή. Αυτό είναι βασικό, κυρίως για να κατευθύνεις με επιτυχία τις εξωτερικές σχέσεις. Μ' ενδιαφέρει πολύ η πορεία που ακολουθούν οι ΗΠΑ, ο ρόλος που παίζουν και οι ευθύνες που αντιμετωπίζουν. Και η προεδρία αποτελεί επίκεντρο όλων αυτών».

- Λένε πως το νεαρό της ηλικίας σας και ο καθολικισμός σας στρέφονται εναντίον σας.

«Εμφανίστηκα στην πολιτική σκηνή την εποχή που οι ηγέτες άρχισαν να γερνούν. Ο πρόεδρος είναι γέρος, η υγεία του υποτυπώδης, η διακυβέρνησή του όχι και ιδιαίτερα επιτυχής. Πιστεύω ότι υπάρχει διάθεση να αλλάξουμε σελίδα και να αρχίσουμε με μια

καινούρια ηγεσία, νέα κι ας ελπίσουμε πιο δυναμική. Δεν είμαι πεισμένος ότι η ηλικία μου, παρότι μπορεί να έχει τις αρνητικές πλευρές της, είναι παράγοντας εναντίον μου. Όσο για τη θρησκεία μου, πράγματι ανησυχεί μερικούς. Αλλά, η θρησκεία σήμερα είναι ένα μόνο ανάμεσα σε πολλά σημαντικά. Δε θέλω να ψηφίσουν εναντίον μου μόνο και μόνο λόγω της θρησκείας αλλά λόγω της πολιτικής μου. Έτσι, οι ρεπουμπλικάνοι καθολικοί ας ψηφίσουν ρεπουμπλικάνο υποψήφιο».

- Πώς σας φαίνεται η προοπτική δημιουργίας μιας υπερεθνικής εξουσίας στην Ευρώπη;

«Νομίζω ότι μπορούν να γίνουν σημαντικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση στον εμπορικό κι άλλους τομείς. Αλλά υπάρχει ένα σαφές όριο πέρα από το οποίο - τουλάχιστον με τις παρούσες συνθήκες - δεν μπορούμε να προχωρήσουμε.

- Αργά ή γρήγορα, οι ΗΠΑ θα διαθέτουν αρκετούς διηπειρωτικούς πυραύλους ώστε να μη χρειάζονται βάσεις στην Ευρώπη. Νομίζετε ότι αυτό θα οδηγήσει σε μια πολιτική πιο ανεξάρτητη σε σχέση με την Ευρώπη;

«Όχι. Θεωρώ ότι οι σχέσεις ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Ευρώπη είναι θεμελιώδεις και ότι η ανάγκη για συνεργασία όχι μόνο θα διατηρηθεί αλλά ίσως και να γίνει πιο έντονη. Υπάρχει πληθώρα ζητημάτων που μπορούμε να αντιμετωπίσουμε σε μια κοινή βάση. Δεν είναι η ανάγκη μας να διαθέτουμε βάσεις στο εξωτερικό που εξηγεί το ενδιαφέρον μας για την αναγέννηση της Ευρώπης τα τελευταία 15 χρόνια. Πιστεύω σε μια Ευρώπη ελεύθερη, δυνατή, με ανθηρή οικονομία, που να μπορεί να συνδράμει τον υπανάπτυκτο κόσμο και να παίζει σημαντικό ρόλο στην άμυνα της Δύσης. Αυτοί είναι οι μεγάλοι κοινοί στόχοι που ξεπερνούν κατά πολύ την παρουσία ή μη των στρατιωτικών βάσεων».

- Θέλετε να πείτε πως το ΝΑΤΟ θα επιζήσει αυτής της διαδικασίας;

«Ως στρατιωτική εγγύηση της δυτικής Ευρώπης έναντι μιας επίθεσης, το ΝΑΤΟ θα επιζήσει χωρίς αμφιβολία. Και ελπίζω ότι θα επιζήσει πιο δυναμικά και σε άλλους τομείς για να μπορέσει να συντονίσει πιο αποτελεσματικά τις ενέργειες της Ευρώπης και των ΗΠΑ στους νέους τομείς ευθυνών που ανοίγονται μπροστά μας. Η στρατιωτική κατάσταση μπορεί να αλλάξει, αλλά θα διατηρηθεί ο βασικός δεσμός που θα εκφράζεται μέσα από το ΝΑΤΟ».

- Όταν μιλάτε για αλλαγή της στρατιωτικής κατάστασης, εννοείτε την παρουσία αμερικανικών στρατευμάτων στην Ευρώπη;

«Όχι, αναφέρομαι στις βάσεις. Βεβαίως, θα ήταν συνετό να διατηρήσουμε στρατεύματα στην Ευρώπη, ακόμη κι αν δε χρειαζόμασταν πλέον τις αεροπορικές βάσεις».

- Σε γενικές γραμμές, πώς προβλέπετε ότι θα είναι οι σχέσεις ΗΠΑ και Ρωσίας τα επόμενα 10 χρόνια;

«Θα έλεγα πως θα είναι χρόνια συνεχούς ανταγωνιστικής διαμάχης με περιόδους σχετικά θερμές και άλλες απόλυτα ψυχρές. Δεν προβλέπω να γίνει κάποια σημαντική αλλαγή στην ΕΣΣΔ ή στην Κίνα, έτσι ώστε να παρατηρηθεί μια στροφή 180 μοιρών στη σημερινή πολιτική την επόμενη δεκαετία. Ο ρυθμός μπορεί να αλλάξει, οι στόχοι όχι».

- Ο (πρόεδρος της Γαλλίας) στρατηγός Κάρολος Ντε Γκολ πιστεύει ότι αργά ή γρήγορα θα πρέπει να προσεταιριστούμε του Ρώσους στην άμυνα της Δύσης έναντι της Κίνας. Πιστεύετε ότι είναι εφικτό;

«Αναμφίβολα μοιάζουν να υπάρχουν κάποιες διαφορές απόψεων αλλά και φιλοσοφίας ανάμεσα στη Σοβιετική Ένωση και την Κίνα. Αλλά νομίζω ότι θα πρέπει να περάσουν αρκετά χρόνια ώστε να αναμένουμε μια μεγαλύτερη κοινότητα συμφερόντων ανάμεσα στην Σοβιετική Ένωση και τη Δύση από εκείνη που υπάρχει σήμερα μεταξύ Σοβιετικής Ένωσης και Κινέζων κομμουνιστών.

- Πιστεύετε ότι θα συνεχίσει ο αποκλεισμός των Κινέζων από τη διεθνή κοινότητα, π.χ. από τα Ηνωμένα Έθνη;

«Αν η πολιτική τους άλλαζε, αν υπήρχε κάποια ένδειξη ότι επιθυμούν να ζήσουν αρμονικά με εμάς τους υπόλοιπους και με τις χώρες του Νότου, οι σχέσεις μας θα ήταν καλύτερες. Αλλά νομίζω ότι είναι αφέλεια να πιστεύουμε ότι στις σημερινές συνθήκες, αν επιτρέψουμε την

πρόσβαση των Κινέζων κομμουνιστών στα Ηνωμένα Έθνη, θα αποκλιμακωνόταν η βία τους ή η επεκτατική τους πολιτική».

(Έθνος, 31.3.1999) (τελευταία επεξεργασία, 15.3.2009)